

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 65/2559)
เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

เพื่อให้มีหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการแต่งตั้งอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา ตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559 และสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 และ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2558 เป็นไป ด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.2558 และ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 3/2559 เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2559 กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติแนวปฏิบัติไว้ดังนี้

ข้อ 1. ประกาศฉบับนี้เรียกว่า “ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 65/2559) เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 2. ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิก ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 67/2548) เรื่อง หลักเกณฑ์การขยาย จำนวนนักศึกษาในคำปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นกรณีพิเศษ, ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 68/2548) เรื่อง แนวปฏิบัติการแต่งตั้งอาจารย์บัณฑิตพิเศษ, ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 69/2548) เรื่อง การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ 4. ในประกาศนี้ อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย

4.1 อาจารย์ประจำ หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์ ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

4.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของ หลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลาย หลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

4.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและ พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นมหาวิทยาลัยหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้าได้ไม่เกิน 2 คน

4.4 อาจารย์พิเศษ หมายถึง อาจารย์ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

4.5 อาจารย์ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่ได้รับมอบหมายหรือแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ สอนในรายวิชาหรือบางหัวข้อในแต่ละรายวิชา

4.6 อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป หมายถึง อาจารย์ประจำที่คณะแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้าน การศึกษาและการจัดแผนการเรียนของนักศึกษา

4.7 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก (Major advisor) หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้รับแต่งตั้งให้รับผิดชอบ กระบวนการเรียนรู้เพื่อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษาเฉพาะราย เช่น การพิจารณาเค้าโครง การให้คำแนะนำ และควบคุมดูแล รวมทั้งการประเมินความก้าวหน้าและการสอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษา

4.8 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (Co-advisor) หมายถึง อาจารย์ประจำ หรือ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ คณะแต่งตั้ง เพื่อให้ทำหน้าที่ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาหลักในการพิจารณาเค้าโครง รวมทั้งช่วยเหลือให้คำแนะนำและ ควบคุมดูแลการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระของนักศึกษา

4.9 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตร หรือ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ คณะแต่งตั้ง เพื่อให้ทำหน้าที่สอบวิทยานิพนธ์

4.10 อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก หมายถึง ผู้ที่มีได้เป็นอาจารย์ประจำที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หรือ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์โดยผู้ที่ได้รับแต่งตั้งนั้นมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในหน้าที่นั้นๆ

4.11 อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการตามที่ กำหนดในหน้าที่นั้นๆ แต่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อ วิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

ข้อ 5. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

5.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและปริญญามหาบัณฑิต

5.1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน
- (2) มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า
- (3) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงาน ทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติ เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

5.1.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตจำนวนอย่างน้อย 5 คน หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตจำนวนอย่างน้อย 3 คน ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร
- (2) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มี ตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์
- (3) มีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็น ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน คณะต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ที่มีนั้นให้มหาวิทยาลัยเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

5.1.3 อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ
- (2) มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน
- (3) มีประสบการณ์ด้านการสอน
- (4) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ เฉพาะหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุโลมคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

5.1.4 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร
- (2) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์
- (3) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย

5.1.5 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ
- (2) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้นจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

5.1.6 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้สอบการศึกษาอิสระ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก รวมไม่น้อยกว่า 3 คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้สอบการศึกษาอิสระ ต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมตามที่กำหนดในข้อ 5.1.5

5.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงและปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต

5.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน
- (2) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์

(3) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

5.2.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จำนวนอย่างน้อย 5 คน หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต จำนวนอย่างน้อย 3 คน ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(1) เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร

(2) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์

(3) มีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน คณะต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มิเช่นนั้นให้มหาวิทยาลัยเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

5.2.3 อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(1) เป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ

(2) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

(3) มีประสบการณ์ด้านการสอน

(4) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต อนุมัติให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิตะดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ เฉพาะหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง อนุมัติคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้ ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

5.2.4 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(1) เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร

(2) มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์

(3) มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย

5.2.5 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง
- (2) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

5.2.6 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก รวมไม่น้อยกว่า 5 คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมตามที่กำหนดในข้อ 5.2.5

ข้อ 6. ภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ

6.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

6.1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน 5 คน ต่อภาคการศึกษา

6.1.2 อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปหรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ ไม่เกิน 10 คนต่อภาคการศึกษา

6.1.3 อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า 15 คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

6.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ ของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน 15 คน หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่การศึกษาอิสระ 3 คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา

6.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

ข้อ 7. การแต่งตั้งอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดในหน้าที่นั้นๆ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หรือ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ให้ดำเนินการดังนี้

7.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เสนอเหตุผลความจำเป็นในการเสนอขอแต่งตั้งต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณา ดังนี้

7.1.1 ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานโดยย่อของอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

7.1.2 ผลงานทางวิชาการหรือผลงานวิจัยที่ได้ตีพิมพ์ในด้านที่มีความเชี่ยวชาญของอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

7.2 หากได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ ให้แต่งตั้งอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หรือ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ให้ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอเอกสารประกอบการพิจารณาอนุมัติและแต่งตั้งต่อคณบดีที่หลักสูตรสังกัด ดังนี้

7.2.1 ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานโดยย่อของอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

7.2.2 ผลงานทางวิชาการหรือผลงานวิจัยที่ได้ตีพิมพ์ในด้านที่มีความเชี่ยวชาญของอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

7.2.3 หนังสือแสดงความยินดีที่จะทำหน้าที่อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และยินดีที่จะปฏิบัติตามระเบียบและประกาศต่างๆ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

7.2.4 หนังสือเห็นชอบจากต้นสังกัดของอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก (ในกรณีที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีต้นสังกัด)

7.2.5 หนังสือแสดงความยินดีของนักศึกษา ในการเสนอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาของตนในครั้งนี้

7.3 สำเนาคำสั่งแต่งตั้งแจ้งบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทราบ

ข้อ 8. การแต่งตั้งอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดในหน้าที่นั้นๆ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หรือ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย ให้ดำเนินการดังนี้

8.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เสนอเหตุผลความจำเป็นในการเสนอขอแต่งตั้งต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ เพื่อพิจารณาถ้อยแถลงและเสนอต่อคณบดีคณะที่หลักสูตรสังกัด โดยแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณา ดังนี้

8.1.1 ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานโดยย่อของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ

8.1.2 ผลงานทางวิชาการหรือผลงานวิจัยที่ได้ตีพิมพ์ในด้านที่มีความเชี่ยวชาญ และ/หรือ ผลงานที่แสดงถึงความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญ ของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระเรื่องนั้นๆ

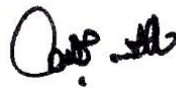
8.2 คณบดีคณะที่หลักสูตรสังกัดเสนอเอกสารประกอบการพิจารณาต่อคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาถ้อยแถลงและเสนอสภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ

8.3 ให้บัณฑิตวิทยาลัย สรุปรายงานการแต่งตั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญต่อคณะกรรมการอุดมศึกษา

ข้อ 9. ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้

ข้อ 10. ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการหรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ คำวินิจฉัยของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 8 กรกฎาคม 2559

(รองศาสตราจารย์สุรศักดิ์ วงศ์รัตนชีวิน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย